

N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 2 Febr. 1880. kl. 12 midd.

*Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af verkställd granskning
af Riksdagens Justitieombudsmans embetsförvaltning.*

För verkställande af den i Riksdagsordningens § 42 mom. 2 föreskrifna granskning hafva båda Kamrarne till Lag-Utskottet hänvisat Justitieombudsmannens vid innevarande riksmöte afgifna embetsberättelse; och hafva derjemte i samma ändamål blifvit till Utskottet aflemnade de diaries, som under tiden från början af sistlidne riksdag till början af den innevarande förts i Justitieombudsmansexpeditionen och under Justitieombudsmannens embetsresa, expeditionens registratur för nämnde tid samt, på särskild requisition, akterna beträffande åtskilliga af Justitieombudsmannen handlagda ärenden.

Den nu mera fullbordade granskningen af dessa handlingar får Utskottet härmed för Riksdagen anmäla.

Beträffande de hos Justitieombudsmannen anhängiggjorda klagomål voro vid 1879 års början af förut inkomna 7 fortfarande under handläggning och ingåfvos under året ytterligare 85, hvadan antalet klagomål under handläggning år 1879 utgjort 92. Af dessa hafva 45 lemnats utan åtgärd, 29 efter vederbörandes hörande fått förfalla, 15 hänvisats till åtal samt 3 såsom vid årets slut fortfarande under handläggning balanserats. Den personliga friheten och brottmålslagstiftningens riktiga tillämpning har Justitieombudsmannen för öfrigt öfvervakat genom personliga besök i fängelser och medelst omsorgsfull granskning af de till honom ingående fånglistor.

I den afgifna embetsberättelsen förklarar Justitieombudsmannen sig angående lagskipningens tillstånd i riket denna gång intet nytt hafva att

Bih. till Riksd. Prot. 1880. 7 Saml. 2 Häft.

lägga till hvad han härom i de sist förflutna årens berättelser yttrat, utom hvad kunde inhemtas af den uti berättelsen innefattade redogörelse för anställda åtal, i hvilka, efter det senaste berättelsen afgafs, utslag blifvit gifna och kommit Justitieombudsmannen till handa. Justitieombudsmannen uttalar härvid den åsigt, att en dylik år efter år fortsatt redogörelse lemnar till lagskipningens historia ett icke oväsentligt bidrag, som, rätt fattadt och bedömdt, gifver af lagskipningens tillstånd under tidernas lopp en åskådligare och trognare bild, än deröfver uttalade allmänna omdömen.

Under förflutna året har Justitieombudsmannen å embetets vägnar be-rest delar af Södermanlands och Östergötlands län, Kalmar och Blekinge län samt delar af Kristianstads, Malmöhus, Kronobergs och Jönköpings län, derunder han besökt Kongl. Hofrätten öfver Skåne och Blekinge, landt- och stadsdomstolar, landskanslien och landskontoren, domkapitlen, äfvensom läns-, krono-, stads- och häradshäktena samt straffängelserna i Norrköping och Karlskrona. Vid domstolarne och embetsverken var i fråga om ärendenas gång föga att anmärka; i fängelserna syntes ordning och snygghet rådande, och från fångarnes sida förspordes icke några klagomål af vikt. Justitieombudsmannen fann den nya ordningen för lagfarts- och intekningsärendenas bokförande omfattad med mycket intresse och de deraf föranledda ökade göromålen med ospard möda utförda af de allra fleste domare så på landet som i städerna samt de nya och förändrade anordningar, utsökningsslagen af den 10 Augusti 1877 i tillämpningen från och med årets början påkallat, behörigen iakttagna; hvaremot på några ställen anledningar förekommit till erinringar beträffande ärendenas redovisning i konkursdiarierna samt beträffande tillsynen å de under rättens vårdnad stående förmynderskap.

Till fullgörande af sin skyldighet att anmärka brister uti lagar, författningar och den allmänna hushållningen samt uppgifva förslag till deras förbättring har Justitieombudsmannen under år 1879 hos Kongl. Maj:t gjort tvenne underdåniga framställningar, nemligen *dels*, såsom synes, med anledning af en hos senaste Riksdag förekommen fråga, under den 29 November, angående inrättande i hufvudstaden af en anstalt, dit domstolar, domare och fängelseföreståndare borde insända vissa uppgifter rörande dömde förbrytare och hvarifrån upplysningar om nämnde förbrytare skulle åklagare och domstolar på anfordran tillhandahållas, *dels ock* under den 16 December angående tillägg till och ändring i §§ 13 och 14 i förordningen angående expeditionslösen den 30 November 1855, i fråga om frihet från expeditionslösen för fattigdoms skull, m. m.

Hvad angår dylika af Justitieombudsmannen under föregående år aflåtna underdåniga framställningar, så har, beträffande den af honom under den 17 November 1877 gjorda, angående förändrade föreskrifter i fråga om fullgörande af hofrätts dom genom nedsättning af hvad dömdt blifvit samt

om sålunda nedsätta medels lyftning, Kongl. Maj:t den 6 Juni 1879, med anledning af hvad inom Högsta Domstolen blifvit anmärkt emot ett inom Justitiedepartementet utarbetadt förslag till kungörelse i ämnet, och då en fullständig omarbetning af Rättegångsbalken vore nära förestående, dervid möjligen kunde uppstå fråga om att borttaga skyldigheten att nedsätta medel till fullgörande af hofrättens dom, funnit förslaget icke för närvarande till någon åtgärd föranleda. Deremot har det med underdåniga framställningen den 20 December 1878 om förtydligande af uttrycket *förmynderskapsbevis* i gällande expeditionstaxa åsyftade ändamål vunnits genom Kongl. kungörelsen den 20 Juni 1879, och underdåniga framställningen den 20 Mars 1873 angående utfärdande af arbetsordning för Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt föranledt Kongl. Maj:ts beslut den 14 November 1879, hvarigenom Kongl. Maj:t, i sammanhang med fastställd förnyad instruktion för Kammarrätten, uppdragit åt detta embetsverks president att i samråd med ledamöterna upprätta den arbetsordning, han för ärendenas behöriga gång, enligt instruktionen, ansåge vara nyttig.

Efter den verkställda granskningen af de till Utskottet öfverlemnade handlingar har Utskottet icke haft att framställa någon anmärkning emot förvaltningen af den Justitieombudsmannen anförtrödda viktiga befattning, utan fasthellre funnit, att Justitieombudsmannen med sorgfällig noggrannhet iakttagit hvad gällande instruktion honom bjuder; hvadan Utskottet med skäl kan angående Justitieombudsmannens embetsförvaltning i dess helhet uttala det omdöme,

att Justitieombudsmannen genom nit, ovelld och skicklighet fortfarande motsvarat Riksdagens förtroende.

Stockholm den 2 Februari 1880.

På Lag-Utskottets vägnar:

G. LAGERSTRÅLE.
